

33η Διδακτική Ενότητα

Ν Ο Μ Ι Κ Α Π Ρ Ο Σ Ω Π Α Π Ρ Ο Σ Τ Α Σ Ι Α Π Ρ Ο Σ Ω Π Ω Ν

Παρατηρήσεις, Σχόλια, Επεξηγήσεις

Το δικαίωμα της προσωπικότητας

Το δικαίωμα της προσωπικότητας κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος, που προβλέπει ότι «ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας» σε συνδυασμό με το άρθρο 5 παρ. 1, σύμφωνα με το οποίο «καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη».

Το δικαίωμα της προσωπικότητας κατοχυρώνεται επίσης και στα άρθρα 57-60 Α.Κ., όπου προβλέπεται ότι σε περίπτωση παράνομης προσβολής του, εκείνος ο οποίος προσβάλλεται, μπορεί να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον, ή να ζητήσει με αίτησή του από το δικαστήριο να καταδικάσει τον υπαίτιο σε ικανοποίηση της ηθικής του βλάβης ή σε αποζημίωση.

Η ικανοποίηση της ηθικής βλάβης συνίσταται σε πληρωμή χρηματικού ποσού, σε δημοσίευμα, ή σε οτιδήποτε επιβάλλεται από τις περιστάσεις.

Σαν κυριότερες εκδηλώσεις της προσωπικότητας αναφέρονται η ζωή, η σωματική ακεραιότητα, η υγεία, η τιμή, το όνομα, η ατομική ζωή, η σχέση προς τα άλλα πρόσωπα και πράγματα, τα προϊόντα της διάνοιας κτλ.

Εργασία για το σχολείο

- ◆ Η εταιρία Α αγόρασε ένα οικόπεδο για την επέκταση των κτιριακών εγκαταστάσεών της. Κατά την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών προκλήθηκαν υλικές ζημιές στο γειτονικό κτίριο.
  - α) Ποιος εκπροσώπησε την εταιρία στην αγορά του οικοπέδου;
  - β) Ποιος ευθύνεται για την αποκατάσταση των ζημιών του γειτονικού κτιρίου;

Εργασία για το σχολείο

- ◆ Ο Α από αμέλεια τραυματίζει με το αυτοκίνητό του τον Β, ιδιωτικό υπάλληλο, με αποτέλεσμα να νοσηλευθεί 15 ημέρες στο νοσοκομείο. Ποια αστική προστασία παρέχει ο νόμος στο Β;

Εργασία για το σπίτι

- ◆ Να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα και να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας.

Ένα φιλανθρωπικό σωματείο αγοράζει από τον Α ένα διαμέρισμα για τη στέγαση των γραφείων του.

  - α) Αναγνωρίζει ο νόμος σε ένα σωματείο την ικανότητα να συνάπτει συμβάσεις;
  - β) Μεταξύ ποίων θα καταρτισθεί η σχετική σύμβαση αγοραπωλησίας του διαμερίσματος;
  - γ) Σε ποιον μεταβιβάζεται η κυριότητα του διαμερίσματος με τη σύναψη της σύμβασης;
  - δ) Κατά ποίου θα στραφεί ο Α σε περίπτωση μη καταβολής του τιμήματος που συμφωνήθηκε;

- ε) Ποιος θα παραστεί στο δικαστήριο, εάν ο Α διεκδικήσει δικαστικά την καταβολή του συμφωνηθέντος τιμήματος;

Εργασία για το σπίτι

- ◆ Ο Α σε άρθρο του περιοδικού που εκδίδει, κατηγορεί ψευδώς τον Β, υπάλληλο της Εθνικής Τράπεζας, ότι είναι μανιώδης χαρτοπαίκτης. Ποια αστική προστασία δικαιούται ο Β;

Εργασία για το σπίτι

- ◆ Καταγράψτε περιπτώσεις προσβολής της προσωπικότητας ανώνυμων ή επώνυμων πολιτών από κρατικά όργανα, ιδιώτες, έντυπο ή ηλεκτρονικό τύπο και σχολιάστε τις στην τάξη.
Συζητείστε, αν γνωρίζετε, τον τρόπο με τον οποίον ο προσβληθείς αμύνθηκε ή θα μπορούσε να αμυνθεί στην προσβολή της προσωπικότητάς του.
Σημείωση: Η εργασία αυτή μπορεί να δοθεί και σαν συνθετική εργασία.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ερωτήσεις του τύπου «σωστό - λάθος»

Αφού διαβάσετε τις παρακάτω προτάσεις να κυκλώσετε το Σ εάν τις θεωρείτε σωστές και το Λ εάν τις θεωρείτε λανθασμένες. Στη συνέχεια, αν κυκλώσατε το Λ, να υπογραμμίσετε τη λέξη ή τις λέξεις που κάνουν την πρόταση λανθασμένη.

1. Η προσωπικότητα του νομικού προσώπου είναι ανεξάρτητη από την προσωπικότητα των ανθρώπων που μετέχουν στη συγκρότηση ή τη λειτουργία του. Σ Λ
2. Στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου περιλαμβάνονται οι δήμοι και οι κοινότητες. Σ Λ
3. Για τη σύσταση, την οργάνωση και τη λειτουργία του νομικού προσώπου απαιτείται δημοσιότητα. Σ Λ
4. Τα σημαντικότερα στοιχεία εξατομίκευσης του νομικού προσώπου είναι το όνομα, η ηλικία και η έδρα του. Σ Λ
5. Ικανότητα προς δικαιοπραξία και προς καταλογισμό έχουν μόνο τα φυσικά πρόσωπα. Σ Λ
6. Το σωματείο είναι ένωση είκοσι τουλάχιστον προσώπων, η οποία επιδιώκει σκοπό μη κερδοσκοπικό. Σ Λ
7. Το ίδρυμα είναι ένωση προσώπων που επιδιώκει κυρίως φιλανθρωπικούς ή κοινωφελείς σκοπούς. Σ Λ

Ερωτήσεις συμπλήρωσης

Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις.

1. Τα νομικά πρόσωπα διακρίνονται σε νομικά πρόσωπα .....
..... και νομικά πρόσωπα .....
Ενδιάμεση κατηγορία αποτελούν τα νομικά πρόσωπα .....
2. Τα σημαντικότερα στοιχεία για την εξατομίκευση του νομικού προσώπου είναι η ..... και η ..... του.
3. Τα νομικά πρόσωπα του αστικού δικαίου είναι το ....., το ....., η ..... και η ..... με νομική προσωπικότητα.

Ερωτήσεις αντιστοίχισης

Να γράψετε στο κενό αριστερά τα γράμματα των δεδομένων της Β' στήλης, που αντιστοιχούν στο δεδομένο της Α' στήλης.

1. (Δυο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν).

A'	B'
1. ___ Νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου	α) Δήμος Αθηναίων β) Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος γ) Εισαγγελέας Ανηλίκων
2. ___ Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου	δ) Σωματείο Συνταξιούχων ΙΚΑ ε) Εισαγωγική Εταιρεία Ξυλείας Α.Ε.
3. ___ Νομικό πρόσωπο μικτής φύσης	στ) Πάντειο Πανεπιστήμιο ζ) Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού η) Συμβολαιογράφος

2.

Α´	Β´
1. ___ Σωματείο 2. ___ Ίδρυμα 3. ___ Επιτροπή Εράνων 4. ___ Αστική Εταιρεία	α) σύνολο περιουσίας, που ορίζεται για την εξυπηρέτηση ορισμένου σκοπού β) ένωση προσώπων που επιδιώκει με κοινές εισφορές κοινό σκοπό, ιδίως οικονομικό γ) ένωση είκοσι τουλάχιστον προσώπων, η οποία επιδιώκει σκοπό μη κερδοσκοπικό δ) ένωση πέντε τουλάχιστον προσώπων, η οποία επιδιώκει τη συγκέντρωση αγαθών για την εξυπηρέτηση δημόσιου ή κοινωφελούς σκοπού

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

Να απαντήσετε συνοπτικά σε καθεμιά από τις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποια σκοπιμότητα εξυπηρετεί η ύπαρξη των νομικών προσώπων στην κοινωνική ζωή;
2. α) Ποια είναι η ιδιαιτερότητα των νομικών προσώπων μικτής φύσης και ποιος είναι ο λόγος της σύστασης νομικών προσώπων με αυτή τη μορφή;
β) Να αναφέρετε τρία νομικά πρόσωπα μικτής φύσης.
3. Ποιο είναι το περιεχόμενο του δικαιώματος της προσωπικότητας των φυσικών και νομικών προσώπων και ποιες εξουσίες παρέχει σ' αυτά;